

(„Сл. гласник РС”, бр. 96/2021)

ПРАВИЛНИК О УЧЕНИЧКИМ ЗАДРУГАМА

Предмет правилника

Члан 1

Овим правилником уређује се садржина оснивачког акта, стицање и престанак статуса задругара, управљање и начин рада ученичке задруге.

Појам ученичке задруге

Члан 2

Ученичка задруга је правно лице које представља посебан облик организовања физичких лица која пословањем на задружним вредностима и принципима остварује своје образовно-васпитне, социјалне, културне, економске и друге интересе и која управљају и контролишу пословање задруге, у складу са законом.

Задружне вредности самопомоћ, самоодговорност, демократичност, једнакост, правичност и солидарност спроводе се у складу са општим принципима образовања и васпитања, као и у складу са задружним принципима, у складу са законом.

Појам задругара

Члан 3

Задругар, члан ученичке задруге у установи образовања и васпитања која оснива ученичку задругу (у даљем тексту: школа), може да буде:

- лице запослено у школи;
- ученици школе;
- родитељи, односно други законски заступници ученика који су чланови ученичке задруге.

Директор школе која оснива ученичку задругу обавезан је члан ученичке задруге.

Делатност ученичке задруге

Члан 4

Делатност ученичке задруге део је образовно-васпитног рада и утврђује се у складу са прописом којим се уређује класификација делатности.

Ученичка задруга своју делатност обавља самостално или у сарадњи са другим субјектима, за сопствене потребе, односно потребе трећих лица из одговарајућих области.

Ученичка задруга може да обавља:

- производњу сировина, полупроизвода и финалних производа;
- продају сировина, полупроизвода и финалних производа;
- пружање услуга;
- прикупљање секундарних сировина;
- друге делатности којима се унапређује образовни и васпитни рад школе и ученика.

Ученичка задруга може да обавља и друштвено-користан и хуманитарни рад, као и друге активности у складу са оснивачким актом.

Делатност ученичке задруге има за циљ да ученицима омогући: овладавање основним елементима процеса производње и пружања услуга; професионално усмеравање и развијање предузетничког духа; стварање и развијање позитивног односа према раду и стваралаштву; формирање радних навика; развијање свести о колективном духу, сарадњи и међусобном помагању и солидарности; као и остваривање доприноса уређивању и развоју школе, локалне самоуправе и животног окружења.

Оснивање ученичке задруге

Члан 5

Ученичка задруга је самостално правно лице које оснива школа и уписује се у регистар који води орган надлежан за послове регистрације привредних субјеката (у даљем тексту: Регистар).

Члан 6

Ученичка задруга као самостално правно лице има назив (у даљем тексту: име). Име ученичке задруге обавезно садржи и пун назив оснивача.

Седиште ученичке задруге је на адреси оснивача.

Члан 7

Ученичка задруга уписује се у Регистар у складу са законом којим се уређује регистрација задруга.

Подаци о ученичкој задрузи који се уносе у Регистар су:

- 1) име задруге;
- 2) адреса седишта;

- 3) назив, адреса седишта и матични број школе која је оснивач ученичке задруге;
- 4) ознака врсте задруге;
- 5) лично име и јединствен матични број директора;
- 6) лично име и јединствени матични број чланова управног одбора и надзорног одбора;
- 7) датум оснивања;
- 8) датум уписа, промене или брисања податка или документа;
- 9) матични број додељен од Републичког завода за статистику који је истовремено и регистарски број;
- 10) порески идентификациони број (ПИБ);
- 11) правна форма, односно облик организовања;
- 12) шифра претежне делатности;
- 13) оснивачки акт;
- 14) правила за рад задруге.

Поред података из става 2. овог члана, Регистар може да садржи и друге податке, и то:

- 1) податке о огранку ученичке задруге;
- 2) адресу за пријем поште;
- 3) скраћено име задруге;
- 4) име задруге на страном језику;
- 5) адресу за пријем електронске поште;
- 6) бројеве рачуна у банкама.

У Регистар се уписују и:

- 1) подаци о престанку рада ученичке задруге, у складу са законом;
- 2) забележбе података од значаја за правни промет ученичке задруге.

У Регистар се региструју и све промене и брисање података садржаних у Регистру.

Одлука о оснивању ученичке задруге

Члан 8

Одлуку о оснивању ученичке задруге доноси школски одбор школе на оснивачкој седници. Оснивачку седницу сазива председник школског одбора и руководи њеним радом.

На оснивачкој седници потребно је присуство најмање шест чланова школског одбора.

Директор школе која оснива ученичку задругу присуствује оснивачкој седници, без права гласа.

Одлуке на оснивачкој седници доносе се већином гласова свих чланова школског одбора или најмање пет гласова присутних чланова школског одбора.

Оснивачки акт

Члан 9

Школски одбор на оснивачкој седници доноси акт о оснивању ученичке задруге (у даљем тексту: оснивачки акт).

Оснивачки акт садржи:

- 1) име задруге и седиште ученичке задруге;
- 2) назив и место школе која је оснивач ученичке задруге;
- 3) претежну делатност ученичке задруге;
- 4) лично име првог директора ученичке задруге који се бира из реда запослених у школи која оснива ученичку задругу;
- 5) органе ученичке задруге;
- 6) надлежност органа ученичке задруге;
- 7) износ, време и начин плаћања чланарине за чланове ученичке задруге;
- 8) начин обезбеђења средстава за покриће трошкова оснивања ученичке задруге;
- 9) друга питања од значаја за оснивање и рад ученичке задруге.

Члан 10

Оснивач ученичке задруге, у току рада ученичке задруге има могућност да:

- уступи на коришћење, покретну и непокретну имовину школе ученичкој задрузи;

- остварује увид у извештаје о раду ученичке задруге;
- врши контролу поднетих извештаја и
- обавља друге активности у циљу квалитетног рада ученичке задруге.

Органи ученичке задруге

Члан 11

Органи ученичке задруге су: скупштина, управни одбор, надзорни одбор и директор ученичке задруге.

Чланови скупштине, чланови управног одбора, надзорног одбора и директор ученичке задруге обављају послове из своје надлежности у складу са овим правилником.

Скупштина ученичке задруге

Члан 12

Скупштина ученичке задруге највиши је орган ученичке задруге.

Скупштина ученичке задруге формира се на седници коју школски одбор сазива најкасније у року од осам дана од дана уписа у Регистар.

Скупштину ученичке задруге чине сви задругари.

Намеру о приступању ученичкој задрузи до одржавања седнице из става 2. овог члана, задругари пријављују школском одбору.

Изузетно, уколико ученичка задруга има више од 100 задругара, правилима за рад задруге може се одредити начин њиховог представљања у скупштини.

Представник ученичке задруге не може бити лице које није задругар.

Скупштина ученичке задруге има председника, кога бирају између себе задругари.

Рад скупштине ученичке задруге

Члан 13

Рад скупштине ученичке задруге организује се на седницама које сазива председник скупштине.

Скупштина ученичке задруге одлучује већином гласова присутних задругара, ако је присутна најмање једна половина задругара.

Начин рада скупштине ученичке задруге ближе се уређује пословником о раду скупштине ученичке задруге.

Члан 14

Скупштина ученичке задруге:

- 1) доноси правила за рад задруге;
- 2) одлучује о повећању и смањењу чланарине;
- 3) усваја годишњи извештај о пословању и спровођењу пословне политике;
- 4) усваја план рада, финансијски план и програм развоја;
- 5) усваја финансијске извештаје;
- 6) одлучује о расподели добити и покрићу губитака;
- 7) доноси инвестиционе одлуке;
- 8) одлучује о располагању имовином;
- 9) именује и разрешава директора ученичке задруге;
- 10) бира и разрешава из редова задругара чланове управног одбора, надзорног одбора и председника скупштине;
- 11) доноси одлуку о прихватању статуса задругара ученичке задруге;
- 12) доноси одлуку о престанку статуса задругара у складу са правилима за рад ученичке задруге;
- 13) доноси пословник о раду;
- 14) одлучује о другим питањима у складу са законом и правилима за рад задруге.

Управни одбор ученичке задруге

Члан 15

Управни одбор ученичке задруге састоји се од најмање три члана.

Чланове управног одбора бира скупштина ученичке задруге из реда задругара.

Управни одбор има председника, кога између себе бирају чланови управног одбора.

За члана управног одбора не може бити биран председник скупштине ученичке задруге, члан надзорног одбора, малолетни ученик и директор ученичке задруге.

Начин избора и разрешења чланова управног одбора, као и друга питања која су од важности за рад управног одбора уређује се правилима за рад ученичке задруге.

Рад управног одбора ученичке задруге

Члан 16

Рад управног одбора ученичке задруге организује се на седницама које сазива председник управног одбора ученичке задруге.

Ближи услови и питања од значаја за начин рада управног одбора ученичке задруге уређују се пословником о раду управног одбора.

Члан 17

Управни одбор:

- 1) предлаже скупштини и спроводи пословну политику;
- 2) припрема извештаје о спровођењу пословне политике;
- 3) предлаже скупштини и разматра план рада, финансијски план и програм развоја;
- 4) предлаже скупштини и разматра извештај о пословању;
- 5) предлаже скупштини и разматра усвајање финансијских извештаја;
- 6) предлаже скупштини расподелу добити и начин покрића губитака;
- 7) припрема предлоге одлука за скупштину ученичке задруге и спроводи одлуке скупштине;
- 8) предлаже скупштини именовање и разрешење директора ученичке задруге;
- 9) предлаже скупштини доношење инвестиционих одлука;
- 10) предлаже скупштини одлуке о располагању имовином у складу са правилима за рад ученичке задруге;
- 11) доноси пословник о раду;
- 12) доноси одлуке и обавља и друге послове, у складу са правилима за рад задруге.

Надзорни одбор ученичке задруге

Члан 18

Надзорни одбор састоји се од најмање три члана.

Број чланова, начин избора и разрешења чланова надзорног одбора уређује се задружним правилима.

Чланове надзорног одбора бира скупштина задругара из реда задругара.

За члана надзорног одбора не може бити биран председник, чланови управног одбора, директор ученичке задруге, малолетни ученик и председник скупштине.

Надзорни одбор има председника, кога бирају међу собом чланови надзорног одбора, већином од укупног броја чланова.

Члан 19

Надзорни одбор:

- 1) врши надзор над радом управног одбора и директора;
- 2) прегледа финансијске и друге извештаје и извештаје о пословању и извештава скупштину ученичке задруге о финансијским извештајима задруге;
- 3) контролише усклађеност пословања ученичке задруге са законом и задружним правилима и принципима;
- 4) ангажује, по потреби, друга стручна лица за одговарајућу област када је то потребно ради стручне анализе финансијских и других извештаја и извештаја о пословању ученичке задруге;
- 5) подноси извештај задругарима на свакој годишњој скупштини ученичке задруге, а по потреби и на ванредној скупштини ученичке задруге када сматра да је то потребно или када то затражи скупштина, управни одбор или директор ученичке задруге;
- 6) доноси пословник о свом раду;
- 7) обавља и друге послове, у складу са законом и задружним правилима.

Члан 20

Управни одбор и директор ученичке задруге, дужни су да надзорном одбору дају сва обавештења и податке о пословању ученичке задруге, као и да му омогуће увид у документацију ученичке задруге и несметан рад.

Надзорни одбор дужан је да поднесе захтев за сазивање седнице скупштине ученичке задруге, ако у вршењу надзора утврди да су повређени интереси ученичке задруге, а нарочито ако утврди неправилности у раду и пословању ученичке задруге или теже кршење закона, задружних правила или одлука скупштине ученичке задруге.

Члан 21

Чланови надзорног одбора дужни су да врше своју функцију савесно, поштено и одговорно према задрузи, са дужном пажњом и у складу са интересима ученичке задруге и свих њених чланова.

Чланови надзорног одбора одговорни су, у складу са законом, за штету коју проузрокују задрузи.

Директор ученичке задруге

Члан 22

Директор ученичке задруге именује се из реда задругара који су запослени на неодређено време у школи која оснива ученичку задругу.

Директор ученичке задруге:

- 1) заступа ученичку задругу;
- 2) организује рад и води пословање ученичке задруге;
- 3) стара се о законитости и одговара за законитост рада ученичке задруге;
- 4) извршава одлуке скупштине, управног одбора и надзорног одбора;
- 5) обавља и друге послове, у складу са правилима за рад задруге.

Средства за оснивање и пословање ученичке задруге

Члан 23

Средства за оснивање ученичке задруге обезбеђују се из средстава донација које су намењене за унапређивање области делатности ученичке задруге.

Средства за оснивање и пословање ученичке задруге могу бити обезбеђена и у буџету Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Средства за пословање ученичке задруге обезбеђују се и из остварене добити ученичке задруге и из чланарине задругара.

Износ чланарине одређује се у складу са оснивачким актом задруге. Износ чланарине је једнак за све задругаре.

Чланарина се не враћа по престанку статуса задругара.

Стицање статуса задругара

Члан 24

Статус задругара стиче се приступањем ученичкој задрузи, на начин и под условима прописаним овим правилником и другим актима којима се уређује рад задруге.

Статус задругара физичко лице из члана 3. став 1. овог правилника, стиче подношењем писменог захтева за приступање.

Скупштина ученичке задруге разматра поднет захтев и доноси одлуку о прихватању пријаве и доделе лицу статуса задругара.

Лице коме је прихваћен захтев из става 2. овог члана, постаје члан ученичке задруге, односно задругар у моменту потписивања приступне изјаве.

Потписивањем приступне изјаве лице из става 2. овог члана потврђује прихватање правила за рад задруге.

Члан 25

Лице из члана 24. став 2. које је добило статус члана ученичке задруге постаје задругар.

Задругари су чланови скупштине ученичке задруге и управљају ученичком задругом.

Задругари имају једнако право гласа у скупштини ученичке задруге.

Престанак статуса задругара

Члан 26

Статус задругара престаје:

- 1) иступањем;
- 2) искључењем;
- 3) престанком радног односа у школи која је оснивач ученичке задруге;
- 4) престанком статуса ученика у школи која је оснивач ученичке задруге;
- 5) престанком рада ученичке задруге;
- 6) из других разлога утврђених овим правилником.

Родитељу, односно другом законском заступнику статус задругара престаје када ученику чији је родитељ, односно законски заступник престане статус ученика у школи која је оснивач ученичке задруге.

Управљање имовином ученичке задруге

Члан 27

Ученичка задруга управља, користи и располаже својом имовином, као и имовином школе оснивача ученичке задруге у складу са законом, овим правилником и оснивачким актом задруге.

Имовину ученичке задруге чини, право својине на покретним и непокретним стварима, новчаним средствима, хартијама од вредности и друга имовинска права које је задруга стекла пословањем или другим правним послом.

Имовина ученичке задруге је у задружној својини.

Имовина ученичке задруге формира се из чланарине задругара, средстава остварених радом и пословањем задруге и средстава које је задруга стекла у складу са законом и овим правилником.

Пословање ученичке задруге

Члан 28

Ученичка задруга управља, користи и располаже својом имовином у складу са законом, оснивачким актом задруге и правилима о раду задруге.

Ученичка задруга може, у оквиру регистроване делатности, односно делатности одређене оснивачким актом да обавља послове и за лица која нису задругари, на начин и у обиму којим се не доводе у питање циљеви њене делатности, у складу са законом, оснивачким актом и овим правилима.

Начин рада ученичке задруге је уређен овим правилником.

Стицање и расподела добити ученичке задруге

Члан 29

Скупштина ученичке задруге одлучује о расподели годишње добити, након усвајања годишњег финансијског извештаја.

Средства из става 1. овог члана намењена су између осталог за проширење материјалне основе рада ученичке задруге и оснивача ученичке задруге који доприносе унапређивању делатности ученичке задруге у складу са чланом 4. овог правилника.

Средства су намењена и за покриће губитака пренетих из претходног периода, као и за друге намене у складу са актима којима се уређује рад ученичке задруге.

Након расподеле средстава из ст. 2. и 3. овог члана преостали део добити може се користити за награђивање задругара. Износ средстава који је намењен за награђивање задругара не може бити већи од 25% од укупне добити ученичке задруге, у складу са законом.

Средства из става 4. овог члана могу да се користе за накнаду за рад директора ученичке задруге и ангажована лица на стручним, правним, административним и финансијским пословима о чему одлучује Скупштина ученичке задруге.

Накнада из става 5. овог члана може износити до 30% месечне накнаде за рад на одговарајућим пословима у школи, а која се односе на рад ученичке задруге.

Сагласност на расподелу добити из ст. 4. и 5. овог члана даје школски одбор школе оснивача ученичке задруге.

Задругари који су ученици школе која је оснивач ученичке задруге не могу се награђивати доделом финансијских средстава.

Износ нераспоређене добити преноси се у наредну календарску годину.

Покриће губитака

Члан 30

Губитак се покрива из средстава нераспоређене добити из ранијих година.

Уколико се губитак не може покрити из средстава нераспоређене добити из ранијих година, покрива се из резервног фонда уколико га је задруга образовала.

Члан 31

Ученичка задруга води пословне књиге, саставља и подноси финансијске извештаје, на начин и под условима који су прописани законом којим се уређује рачуноводство.

Стручне, правне, административне и финансијске послове обављају запослени у школи.

Школа оснивач ученичке задруге има право на повећање броја извршилаца који су ангажовани на овим пословима у складу са прописом који регулише ову област.

За обављање послова из става 2. овог члана могу бити ангажована и друга стручна лица којима се накнада за рад исплаћује из средстава ученичке задруге.

Одговорност за обавезе

Члан 32

Задруга у правном промету одговара за своје обавезе целокупном својом имовином.

Извештаји о раду ученичке задруге

Члан 33

Ученичка задруга доставља наративни и финансијски извештај о раду ученичке задруге школи оснивачу најмање два пута годишње.

Наративни извештај између осталог садржи и предлоге за унапређивање рада у наредном периоду. Наративни и финансијски извештаји објављују се на званичној интернет страници задруге и школе оснивача ученичке задруге.

Школа, оснивач ученичке задруге доставља извештаје из става 1. овог члана до краја календарске године надлежној организационој јединици министарства надлежног за просвету, која прати рад ученичких задруга.

Престанак рада ученичке задруге

Члан 34

Одлуку о престанку ученичке задруге доноси школски одбор школе која је оснивач ученичке задруге.

Ученичка задруга престаје укидањем школе која је основала ученичку задругу, забраном рада школе оснивача задруге, као и статусним променама које за последицу имају укидање школе која је основала ученичку задругу (спајање, раздвајање и припајање школе).

По достављању одлуке школског одбора о престанку рада ученичке задруге, по достављању одлуке о укидању школе која је оснивач ученичке задруге, као и одлуке о промени статуса школе која за последицу има укидање школе, ученичка задруга брише се из Регистра.

По престанку рада ученичке задруге, права и обавезе преузима школа као оснивач задруге.

Прелазна одредба

Члан 35

Ученичке задруге основане до дана ступања на снагу овог правилника ускладиће своју организацију, пословање и опште акте с одредбама овог правилника најкасније у року од три месеца од дана ступања на снагу овог правилника.

Престанак важења ранијег прописа

Члан 36

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о ученичким задругама ("Службени гласник РС", број 31/18).

Ступање на снагу

Члан 37

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".